Klíště: co dělat po přisátí

Klíšťata v Beskydech přenášejí hlavně lymeskou boreliózu a klíšťovou encefalitidu. Aktivní jsou od časného jara do pozdního podzimu.

Jak klíště odstranit

1. Odstraňte ho co nejdříve. Riziko přenosu boreliózy roste s dobou přisátí.
2. Uchopte klíště pinzetou nebo kartou na klíšťata co nejblíž u kůže a vytáhněte ho pomalým tahem nebo vyviklejte.
3. Klíště nepotírejte olejem, mastí ani mýdlem a nemačkejte ho.
4. Místo vydezinfikujte a umyjte si ruce. Zapište si datum.
5. Zůstane-li v kůži drobná část klíštěte, nevadí, tělo ji vyloučí.

Co sledovat další týdny

- **Borelióza:** za 3 až 30 dnů červená skvrna v místě přisátí, která se zvětšuje (obvykle nad 5 cm) a může blednout ve středu. Malé zarudnutí hned po vytažení, které do pár dnů mizí, je běžná reakce.
- **Klíšťová encefalitida:** za 1 až 2 týdny „letní chřipka“ (teplota, únava, bolest hlavy a svalů), po přechodném zlepšení vysoká horečka, silná bolest hlavy, zvracení, světloplachost.
- Vyšetření klíštěte v laboratoři ani preventivní antibiotika po přisátí se běžně nedoporučují.

Prevence

- Noste dlouhé světlé oblečení, používejte repelent a po návratu z přírody si prohlédněte celé tělo včetně vlasů, podpaží, třísel a podkolenních jamek.
- Proti klíšťové encefalitidě existuje **očkování**, lze s ním začít kdykoli během roku. Proti borelióze očkování zatím není, léčí se antibiotiky.

Kdy se ozvat

Objednejte se: zvětšující se červená skvrna, horečka nebo bolesti kloubů v týdnech po přisátí.

Ihned (volejte 155 nebo jeďte na pohotovost): vysoká horečka se silnou bolestí hlavy, ztuhlou šíjí, zvracením nebo poruchou vědomí; ochrnutí lícního nervu (pokles koutku).

Odborné zdroje

Společnost infekčního lékařství ČLS JEP: Doporučený postup diagnostiky a léčby lymeské boreliózy (2018).

Státní zdravotní ústav: Lymeská borelióza a Klíšťová encefalitida – základní informace o onemocnění (szu.gov.cz).

Česká vakcinologická společnost ČLS JEP: Doporučený postup pro prevenci a očkování proti klíšťové encefalitidě (2016).

European Centre for Disease Prevention and Control: Factsheet about Borreliosis (2016); Factsheet about tick-borne encephalitis (TBE) (2024).